

Варнавська Інна В'ячеславівна,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри професійної освіти,

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

РОЗВИТОК ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ ЯК ВАЖЛИВОГО НАПРЯМУ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

У сучасних умовах ринок туристичних послуг став одним з найбільш значущих сегментів ринку послуг як в окремих країнах, так і в світовій економіці в цілому. У той же час під впливом актуальних економічних і суспільних процесів відбуваються зміни у структурі ринку туристичних послуг, з'являються його нові сегменти і зменшується роль і значимість інших. Зокрема, з'явився і підсилює свої позиції такий сегмент цього ринку як подієвий туризм. Існує кілька трактувань поняття «подієвий туризм». Так, на думку Г. П. Долженко і А. В. Шмиткова, подієвий туризм – це «вид туризму, орієнтований на відвідування місцевості в певний час, пов'язане з якою-небудь подією» [2, 117], О. В. Алексеева трактує як «вид туристської діяльності, що приваблює туристів різноформатних громадськими заходами культурної або спортивного життя, які сприяють розвитку інфраструктури туризму, інтеграції різних верств населення в суспільство і формуванню позитивного іміджу дестинації» [1, 3].

Необхідно відзначити, що вони представляють поняття «подієвий туризм» як вид туристської діяльності. Відзначимо, що подієвий туризм багатогранний, є привабливим інструментом просування територій, регіонів і новим напрямом туристичної діяльності в Україні. Розгляд поняття не можливе і без класифікації подій, що ініціюють прагнення туристів відвідати ту чи ту місцевість і / або брати участь в тому чи тому заході, які відбуваються на території України:

1. *Спортивні події і конкурси.* До таких подій належить проведення олімпіади, також різних чемпіонатів (наприклад, Чемпіонат Європи із футболу в 2012 р., 14-й чемпіонат Європи, фінальна частина якого відбулася в Україні та Польщі з 8 червня по 1 липня 2012 р. на 8 стадіонах у 8 містах).

2. *Політичні і державні події.* Варто позначити міжнародні форуми, зустрічі на вищому рівні (наприклад, із 19 по 22 листопада 2019 р. в Києві на території Міжнародного виставкового центру відбувся XVIII Міжнародний промисловий форум – наймасштабніший в Україні щорічний захід у сфері машинобудування).

3. *Культурні заходи.* Визначають такі види заходів як фестивалі, карнавали, релігійні події (наприклад, подієвий рік розпочинається з фестивалю «Зимова казка», який проходив з 1 по 19 січня 2020 р. на Вічевому майдані Івано-Франківська і представив різдвяні традиції у виступах вокальних ансамблів і хорових колективів. У різдвяний період у місті відбувалися традиційні фестивалі «Різдво у Франківську» та

«Коляда на Майзлях», в Яремчі – фестиваль автентичної коляди «Христос родився – Славіте!», у Верховині – театралізоване свято «Гуцульська коляда» та «Святого Василя». На 11–12 квітня 2020 р. заплановано гуцульський етнофестиваль «Великдень у Космачі», а на 26 квітня – Всеукраїнський фольклорний фестиваль «Писанка» в Коломиї. Натомість дату Міжнародного фестивалю ковальського мистецтва «Свято ковалів» в Івано-Франківську поки що не визначено).

4. *Соціальні події.* До таких заходів належать різні свята в країні, наприклад, в Україні можна простежити активні святкування Дня незалежності України (24 серпня), Дня Конституції України (28 червня), Дня захисників України (14 жовтня).

5. *Події в мистецькій і розважальних напрямках.* Це концерти, виставки, ярмарки (наприклад, IV Міжнародна спеціалізована виставка ADDIT EXPO 3D – 2020 (технології, обладнання та матеріали для аддитивного виробництва та 3D друку), яка відбудеться в Києві 31 березня – 3 квітня 2020 р.; XIX Міжнародна спеціалізована виставка «Весілля & випускний бал – 2020» (весільна мода для наречених, вечірні сукні для випускного балу, чоловічі костюми, взуття, ювелірні вироби, аксесуари, подарунки, зачіски та макіяж, фото- та відеозйомка, організація свят, флористика, святковий бенкет, весільні торти та короваї, весільний кортеж, подорожі), в Києві з 3 по 5 квітня 2020р.).

6. *Події в галузі освіти і науки* – семінари, конференції, вручення наукових премій (наприклад, VII Міжнародна науково-практична конференція «Філософські обрії сьогодення» (м. Херсон, 21–22 листопада 2019 р.); Міжнародна науково-практична конференція «Забезпечення якості вищої освіти у країнах європейського союзу», що відбудеться в Києві – 15 квітня 2020р.

Роль подієвого туризму щорічно відзначається на врученням нагород національних премій. Наприклад, стали відомі лауреати Національної премії імені Тараса Шевченка – 2019: у номінації «Публіцистика, журналістика» перемогли Богдан Горинь та Оксана Забужко; у номінації «Музичне мистецтво» – Володимир Шейко; «Візуальне мистецтво» – Василь Чебаник; «Кіномистецтво» – Роман Бондарчук; «Театральне мистецтво» – Ростислав Держипільський [4].

Отже, відбувається не тільки популяризація туристського події, а й значно підвищується впізнаваність та імідж регіону, зазначеного премією.

Варто наголосити, що розвиток території неможливо уявити без розвитку туризму в цілому, а подієвий туризм є новим, але перспективним напрямом. Не треба ігнорувати можливості подієвого туризму при розвитку внутрішнього туризму в країні, адже він орієнтується на певну подію, а людська фантазія безмежна, що дозволяє створювати все нові цікаві заходи. Для подієвого туризму не потрібна наявність унікальних туристських ресурсів, в зв'язку з цим відзначимо його значимість для регіонів, що не володіють високою активністю, які прагнуть підвищити свій рейтинг навіть під час економічних криз. В умо-

вах загострення в цей час геополітичного протистояння із сусідніми країнами для українських громадян об'єктивно знижуються можливості виїзного (зарубіжного) подієвого туризму. У той же час залишаються і навіть зростають можливості внутрішнього подієвого туризму. За наявності попиту на туристичні послуги на вітчизняному ринку місцеві і обласні органи влади і управління повинні бути зацікавлені у формуванні та стимулюванні відповідної пропозиції туристських послуг.

Список використаних джерел

1. Алексеева О. В. Событийный туризм как фактор социально-экономического развития региона : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.00.05 / Рос. междунар. акад. туризма. Москва, 2012. 24 с.
2. Долженко Г. П. Событийный туризм в Западной Европе и возможности его развития в России. Известия высших учебных заведений. Северо-Кавказский регион. Серия: Общественные науки. 2007. №6. С.116-119.
3. Офіційний сайт комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка. URL: <http://www.knpu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт головних новин Львова. URL: https://zaxid.net/ogolosheni_laureati_natsionalnoyi_premiyi_imeni_tarasa_shevchenka_n1476011.

26

Василевська Тетяна Едуардівна,

доктор наук з державного управління,
професор кафедри публічного управління та публічної служби,
Національна академія державного управління
при Президенті України
ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-6565-4142>

ПОДІЄВІСТЬ ТА СМИСЛОВА ЗНАЧИМІСТЬ ФЕНОМЕНУ ПРИСЯГИ У ТРУДОВІЙ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ ЕТИЦІ

Подієва культура має свої вияви не лише у сфері дозвілля, але й у сфері праці, у тому числі в царині трудової та професійної етики.

Основний аксіологічний смисл трудової етики міститься у виявленні та підтримці моральної цінності праці як базової передумови людського існування та діяльності, яка спрямована на реалізацію потенційних можливостей людини і є значимим фактором підтримки та вираження людської гідності. Це обумовлює, за визначенням Дж. В. Ньєстромра та К. Девіса, ставлення особи до праці як до дуже важливої та бажаної життєвої мети. Відповідно до принципів трудової етики індивід має прагнути до отримання задоволення від процесу праці та брати активну участь у досягненні цілей організації. Ставлення до цінності трудової етики диференціюється залежно від індивідуально-